Regionalna Izba Obrachunkowa
w Zielonej Górze

65-261 Zielona Góra, ul. Chmielna 13; NIP 973-00-51-210; tel. 68 329 19 00; fax: 68 329 19 03
www.zielonagora.rio.gov.pl e-mail: zielonagora@rio.gov.pl

Zielona Góra, dnia 30 października 2026 r.

RIO.II.K.061.10.2026

Pan

Waldemar Szymański

Wójt Gminy Maszewo

Odpowiadając na Pana wniosek o udzielenie wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych z dnia 8 października 2026 r. zawierający pytania dotyczące tego, czy środki przyznawane jednostce samorządu terytorialnego z Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych mają charakter dotacji zdefiniowanej w art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r., poz. 1483 ze zm.) oraz czy stosuje się do nich zasady przewidziane w art. 168 i art. 169 ustawy o finansach publicznych; czy jednostki samorządu terytorialnego są zobowiązane do zwrotu środków z Programu w części przypadającej na podatek VAT odzyskany od inwestycji dofinansowanych ze wskazanego wyżej Programu, a także czy jednostki samorządu terytorialnego mogą wykorzystać środki z Rządowego Funduszu Polski Ład – w części przypadającej na podatek VAT odzyskany od inwestycji finansowanej z Programu na sfinansowanie wydatków majątkowych w ramach innych projektów inwestycyjnych **-** uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

W celu finansowania lub dofinansowania realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 utworzony został Fundusz Przeciwdziałania COVID-19.

Podstawę prawną utworzenia Funduszu stanowił art. 65 ust. 28 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVD-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 568 ze zm.). Rada Ministrów w dniu 1 lipca 2021 r. podjęła uchwałę Nr 84/2021 w sprawie ustanowienia Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Uchwała RM określa zasady rozdziału i przekazywania jednostkom samorządu terytorialnego i ich związkom dofinansowania na realizację zadań inwestycyjnych określonych we wskazanej wyżej uchwale. Dofinansowanie udzielane jest na wniosek i wypłacane na podstawie promes po zakończeniu realizacji zadania inwestycyjnego lub jego wydzielonego etapu. Promesa stanowi dla wnioskodawcy podstawę zawarcia umowy lub umów na realizacje inwestycji. Kwota dofinansowania z Programu określona w promesie jest równa maksymalnej wartości dofinansowania z Programu przyznanego przez Prezesa Rady Ministrów na realizację inwestycji określonego w ostatecznej liście inwestycji objętej dofinansowaniem zatwierdzonej przez Prezesa Rady Ministrów.

Z ww. przepisów prawa nie wynika, aby środki pochodzące Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych stanowiły dotacje w rozumieniu art. 126 ustawy o finansach

publicznych. Zgodnie z tym przepisem dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczenia środki pochodzące z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze podziela w tym zakresie stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego zajęte w wyroku z dnia 21 listopada 2017 r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt II GSK 37/16 (www.orzeczenia-nsa.pl), zgodnie z którym, aby określony wydatek można było zaklasyfikować jako dotację, z przepisu ustawowego wynikać powinno wyraźne wskazanie, że wydatek jest realizowany poprzez dotację, jaki jest charakter prawny dotacji, sposób w jaki ustalana jest wysokość dotacji i kto jest uprawniony do otrzymania dotacji.

Zatem w sytuacji, gdy środki których dotyczy Pana zapytanie nie stanowią dotacji, nie mają do nich zastosowania art. 168 i 169 ustawy o finansach publicznych.

Zgodzić należy się w ocenie Izby z Pana stanowiskiem dotyczącym tego, że w przypadku otrzymania zwrotu podatku VAT z Urzędu Skarbowego z tytułu wydatków poniesionych na inwestycję dofinansowaną z Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych – jednostka samorządu terytorialnego otrzymująca zwrot podatku od towarów i usług nie jest zobowiązana do zwrotu dofinansowania z Programu w części przypadającej na odzyskany VAT.

W sytuacji gdyby obowiązek zwrotu VAT został nałożony na beneficjentów Programu musiałoby to mieć wyraźną podstawę wynikającą z przepisów powszechnie obowiązującego prawa.

Powyższe stanowisko potwierdza pismo z dnia 31 maja 2022 r. Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej 0112-KDIL3.4012.145.2022.2.MS dotyczące prawa do pełnego odliczenia podatku VAT od otrzymanego dofinansowania w ramach Polskiego Ładu na realizację zadania, w którym stwierdzono, że cyt.: „W przypadku otrzymania przez Gminę zwrotu różnicy podatku VAT na rachunek bankowy, Gmina nie będzie zobowiązana do zwrotu otrzymanego podatku VAT na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego”.

Należy również zgodzić się z Pana stanowiskiem dotyczącym tego, że podatek VAT w ramach inwestycji dofinansowanej z Programu stanowi wydatek jednostki samorządu terytorialnego będącej beneficjentem. Natomiast ewentualne odzyskanie podatku VAT przez jednostkę samorządu terytorialnego nastąpi dopiero po formalnym poniesieniu wydatku z tego tytułu przez gminę, w drodze zwrotu podatku dokonanego przez Urząd Skarbowy.

Zwrot VAT nie jest natomiast zdaniem Izby obwarowany szczególnymi regulacjami prawnymi wynikającymi z Programu dotyczącymi ograniczenia możliwości jego przeznaczenia.

Należy również zwrócić uwagę, że uchwała Nr 84/2021 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2021 roku w sprawie ustanowienia Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych nie zawiera regulacji dotyczących ewentualnego obniżenia wartości inwestycji ze względu na prawo do odliczenia podatku naliczonego.

Przechodząc do zagadnienia możliwości wykorzystania przez j.s.t. środków pochodzących z Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych, w części stanowiącej zwrot podatku VAT, na sfinansowanie wydatków majątkowych w ramach innych projektów inwestycyjnych wskazać należy, że z uchwały Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2021 r. Nr 84/2021 w sprawie ustanowienia Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych nie wynikają ograniczenia prawne dotyczące braku możliwości wykorzystania przez j.s.t. środków

pochodzących z Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych, w części stanowiącej zwrot podatku VAT, na sfinansowanie wydatków majątkowych w ramach innych projektów inwestycyjnych.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie Izby, w przypadku uzyskania zwrotu z rozliczenia podatku, o którym mowa wyżej – stanowić on będzie inne dochody należne gminie, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2026 r. poz. 1252) i powinien zostać przeznaczony zgodnie z regułami wynikającymi z obowiązujących przepisów prawa, w szczególności – z przepisów powołanej wyżej ustawy o finansach publicznych.

Natomiast w sytuacji ewentualnego wystąpienia po stronie Organów Gminy Maszewo wątpliwości interpretacyjnych w zakresie wykładni lub prawidłowego stosowania prawa dotyczących między innymi prawidłowości zwrotu podatku VAT lub stosowania przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2026 r., poz. 1263 ze zm.) w zakresie możliwości wykorzystania odzyskanego podatku VAT na inne cele inwestycyjne - Organy Gminy uprawnione są do wystąpienia do Dyrektora Krajowej Administracji Skarbowej o wydanie interpretacji indywidualnej na zasadach określonych w art. 14b § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2026 r., poz. 622 ze zm.).

Jednocześnie informuję, że stanowisko przedstawione w niniejszym piśmie prezentuje wyłącznie pogląd Izby w sprawie objętej wnioskiem o udzielenie wyjaśnienia i nie ma charakteru wiążącej prawnie wykładni obowiązujących przepisów prawa.

Z poważaniem

Zastępca Prezesa Izby

Joanna Chruściel